

Diet'a slnka opät' v plnej žiare

Author: Mgr. Katarína Kešjarová | Published: 07.03.2008

V roku 1938 vtedajší prezident malej metodistickej univerzity v Orlande, Ludd Spivey, dostal ohromujúci nápad a skontaktoval sa s Frankom Lloydom Wrightom, ktorému ponúkol možnosť navrhnuť „veľkolepý chrám vzdelania“. Napriek jeho veľkým finančným obmedzeniam dokázal Franka presvedčiť. Následne Wright, ktorý mal už vtedy 70 rokov, navštívil Lakeland a za 13 000 dolárov navrhol plány 18-tich budov vrátane kaplnky, knižnice, tried a planetária. Budovy svedčia o Wrightovom zmysle pre organickú architektúru. Ohniskom školy sa mala stať obrovská okrúhla nádrž obkolesená tryskami, ktoré mali vyháňať vodu až do výšky 75 stôp, formujúc z nej kupolu o priemere 160 stôp. Takzvaný „Water Dome“ mal symbolizovať fontánu vedomostí. Vzhľadom na časté letné dažde a silné slnko v tejto oblasti, navrhol aj 1.5 míle esplanád, krytých chodníkov, ktoré spájajú jednotlivé budovy. Aj týmto ilustroval Wright, že jeho dizajn musel byť v absolútnej harmónii s prírodou. Podporné betónové stĺpy rozmiestnené každých 18 stôp symbolizujú citrusové stromy, ktoré sú zasadené na pôde celej školy.

Wright plánoval dokončiť výstavbu školy v priebehu troch rokov, no druhá svetová vojna mu prekazila plány. Nedostatok materiálu a vysoké ceny za stavebné práce spôsobili skoro 20 ročné omeškanie. Zbierka architektúry Franka Lloyda Wrighta na FSC nesie názov „Dieťa slnka“ - „Child Of The Sun“ a patria sem budovy s názvom - Annie Pfeiffer Chapel, Buckner Building (knížnica Roux), Ordway, Polk County Science Building, Watson/Fine Building, Water Dome a ďalšie. Budova amfiteátra, hudobný pavilón a budova dejín umenia neboli nikdy zrealizované. Dnes ročne navštívi univerzitu okolo 30 000 nadšencov Wrighta. Tento počet sa určite zvýši po dokončení kompletnej rekonštrukcie budov a dostavbe nových. Getty Foundation Campus Heritage poskytla grant vo výške 195 000 dolárov, čo naštartovalo rekonštrukčné práce. Prezidentka Kerr odhadla celkovú sumu rekonštrukcie a dostavbu univerzitných budov a okolia na 50 miliónov amerických dolárov.

V súčasnosti sa dokončila rekonštrukcia fontány „Water Dome“, na ktorej sa podieľali New Yorkskí architekti Mesick, Cohen, Wilson, Baker Architects, ktorých viedol Jeff Baker. Po vykopaní nádrže a rozanalyzovaní farebných úlomkov sa architektom podaril zreštaurovať pôvodný odtieň modrej. Zaviedli väčšie potrubie, zložitejší recirkulačný systém, ktorým sa voda odvádza do asi 100 stôp vzdialeného Wrightom navrhnutého čerpadla. Následne je odvedená späť cez trysky, ktoré tvoria prstenec okolo nádrže, recyklujúc vodu. Niektoré časti bolo treba modifikovať - nádrž je o pár palcov plytšia, aby vyhovovala novým stavebným zákonom, funkcie fontány sú kontrolované počítačom a na blízkej budove je umiestnený merací prístroj, ktorý v prípade silného vetra prispôsobí výšku vody. Rekonštrukcia fontány bola završená 25. októbra 2007.

Po mnohých nezdokumentovaných pokusoch o modernizáciu a opravy, úloha renovácie Wrightových budov je neľahká. Predtým, než sa začnú akékoľvek reštauračné práce, je každý element pozorne preskúmaný a porovnaný s Wrightovými plánmi, archivovanými fotografiami, novinovými článkami, listami, mapami a množstvom iných dokumentov. Orieškom je kaplnka Annie Pfeiffer, kde architekti zistili, že v minulosti pri oprave strechy kaplnky boli vytrhnuté Wrightove krásne francúzske dvere, aby vznikol priestor pre klimatizáciu. Dnes sa pri rekonštrukcii používa zlievaná membránová strecha, na ktorú sa nanáša vrstva piesku, aby napodobnila Wrightov pôvodný betón. Univerzita plánuje aj zreštaurovať originálne Wrightove tehly, ktoré sa rozpadávajú.

Univerzita investovala 10 miliónov dolárov, aby mohla najat' Roberta A. M. Sterna, ktorý dostal za úlohu navrhnuť nový komplex budov, ktoré by tvorili celok s Wrightovými originálnymi kúskami, keďže nároky školy na učebne a ubytovanie žiakov vzrástli. Stern tvrdí, že budovy v tvare Y, ktoré má v pláne ako aj budova humanitných vied budú poctou Wrightovým zámerom.

Fotografie:

1 - Annie Pfeiffer Chapel 1939 - 41

2 - Water Dome - ako vyzeral povodne.

3 - Lucius Pond Ordway

4 - Water Dome po rekonstrukcii

5+6 - Esplanade

07.03.2008 14:10, Mgr. Katarína Kešjarová